

Karl Ole Jokumsen
Svejstrupvej 8
8660 Skanderborg

Tilladelse til udledning af tag- og overfladevand fra Østermarksvej 11 til Langdal Bæk

Hermed meddeler Skanderborg Kommune udledningstilladelse efter Miljøbeskyttelseslovens § 28 stk. 1 til udledning af tag- og overfladevand i udløbspunkt UP6 til den rørlagte strækning af Langdal Bæk. Tag- og overfladevandet renses i et vådt regnvandsbassin PB6 inden udløb.

Regnvandsbassinet etableres på matriklerne:

Matr.nr. 2b, Bjedstrup By, Dover
Matr.nr. 10g, Svejstrup By, Dover

Udledningstilladelsen omfatter regnbetinget udløb af tag- og overfladevand fra en større landbrugsejendom beliggende i det åbne land.

Herudover meddeles der landzonetilladelse efter Planlovens § 35 stk. 1.

Endelig træffes der afgørelse om, at etableringen af bassinet ikke er omfattet af krav om miljøvurdering og tilladelse efter Miljøvurderingslovens § 21.

Tilladelserne er meddelt efter ansøgning fra Gråkjær Landbrug A/S på vegne af gdr. Karl Ole Jokumsen.

På de efterfølgende sider er udledningstilladelsen og landzonetilladelsen uddybet med vilkår og krav for opnået tilladelse.

Med venlig hilsen

Carina Sparre Lippert
Miljømedarbejder

Du kan læse mere om, hvordan vi behandler dine personoplysninger her: <https://www.skanderborg.dk/databeskyttelse>
Her kan du også læse om dine rettigheder som registreret hos os, og hvordan du kontakter vores databeskyttelsesrådgiver.

Dato

3. november 2023

Sagsnr.: 06.11.01-P19-7-23

Din reference

Carina Sparre Lippert

Tlf.: 87947740

Telefontider

Man – ons: 10.00 – 13.00

Tor: 10.00 – 17.00

Fre: 10.00 – 13.00

Åbningstider

Man – ons: 10.00 – 13.00

Tor: 10.00 – 17.00

Fre: 10.00 – 13.00

Indholdsfortegnelse

1	Afgørelse	3
2	Vilkår	3
2.1	Vilkår til drift og vedligehold	4
3	Begrundelse for afgørelsen	4
4	Redegørelse.....	5
4.1	Opland.....	5
4.2	Bassinplacering, udformning, volumener og afløb	7
4.3	Beregningsforudsætninger.....	7
4.4	Udformning og koter.....	7
4.5	Permanent volumen.....	9
4.6	Opstuvningsvolumen	9
4.7	Ekstreme regnhændelser (regnhændelser > T5)	9
4.8	Drift og vedligehold.....	10
5	Udledte stofmængder	10
6	Eksisterende forhold.....	11
6.1	Recipientforhold	11
6.2	Hydrauliske forhold	11
7	Vores vurdering af projektet	12
7.1	Recipientforhold	12
7.2	Hydrauliske forhold	13
7.3	VVM-screening.....	13
8	Planloven	14
8.1	Landzonetilladelse	14
	Landskabelig vurdering	14
9	Samlet vurdering	15
10	Forhold til anden lovgivning.....	15
10.1	Naturbeskyttelseslovens § 3.....	15
10.2	Natura 2000 (Habitat- & Fuglebeskyttelsesområder).....	16
10.3	Bilag IV-arter	16
10.4	Grundvandsbeskyttelse	16
10.5	Museumsloven	17
11	Høring	18
12	Annoncering af afgørelsen	19
13	Klage mulighed og vejledning.....	19
14	Lovgrundlag	19
15	Bilag	20
16	Kopi til.....	20

1 Afgørelse

Skanderborg Kommune meddeler tilladelse efter Miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 1 til udledning af tag- og overfladevand til udløbspunkt UP6 med tilledning til en rørlagt strækning af det private vandløb Langdal Bæk. Tag- og overfladevandet udledes fra en større landbrugs-ejendom, herunder et større belagt areal og staldbygninger. Overfladevandet renses og forsinkes i det våde regnvandsbassin PB6 inden udløb.

Desuden meddeles der landzonetilladelse til regnvandsbassinet efter Planlovens § 35 stk. 1 til ændret arealanvendelse.

Der er truffet afgørelse om at etableringen af bassinet ikke er omfattet af krav om miljøvurdering og tilladelse efter Miljøvurderingslovens § 21.

Tilladelserne er meddelt på baggrund af modtagne oplysninger fra ansøgningsmaterialet samt supplerende oplysninger, med de vilkår, der fremgår af det efterfølgende afsnit.

Tilladelsen skal udnyttes inden 3 år, hvorefter den bortfalder uden yderligere varsel.

2 Vilkår

For at tilladelsen er gyldig, skal følgende vilkår overholdes:

- Der skal etableres en vandbremse i afløb fra bassinet, med maks. flow på 1,5 l/s.
- Der skal være et permanent vådvolumen på mindst 313 m³, og et magasin/forsinkelsesvolumen på mindst 879 m³.
- Der skal være tæt bund i bassinet, der sikrer tilstrækkeligt vådvolumen.
- Der skal etableres et sandfang på mindst 29 m³ ved indløbet til bassinet.
- Der skal være afspærringsmulighed i afløbet for at kunne bremse og håndtere en forureningshændelse i oplandet.
- Udløbet fra bassinet etableres som dykket udløb, for at sikre olieudskillerfunktion.
- Udledningen må ikke give anledning til erosion af bund og brinker i den åbne del af Langdal Bæk.
- Tilslutningen til den rørlagte del af Langdal Bæk skal laves skråt, i medløb med vandløbet, for at sikre det bedst mulige flow.
- Bassinet udformes som vist på plantegningen i bilag 1.
- Jord fra udgravningen af bassinet må ikke udlægges på arealer, som er omfattet af § 3 i Naturbeskyttelsesloven. Uanset placeringen skal bortskaffelsen ske på en måde, der falder naturligt ind i omgivelserne.
- Hældningen af bassinets skrånninger må maksimalt være 1:3 over det permanente vådvolumen og maksimalt 1:5 under vandspejlet af det permanente vådvolumen.
- Efter etablering af bassinet, udsås der en blanding af hjemmehørende plantearter på brinkerne ovenover det permanente vandspejl, for at erosionssikre og skabe et tæt fast bunddække.
- Der må ikke udsættes fisk eller fugle i bassinet.
- Der må ikke fodres fugle eller andet vildt i eller ved bassinet.
- Der skal tinglyses bestemmelser, der sikrer bassinets placering inkl. adgangsvej, brønde og ledninger til og fra bassinet indtil udløbspunktet i recipienten. Tinglysningen foretages af Grd. Karl Ole Jokumsen.
- Lavningen i terrænet, som overløb over kronekant vil lede til, må ikke terrænreguleres uden Skanderborg Kommunes godkendelse.
- Der befinder sig et beskyttet sten- og jorddige mindre end 50 m vest for udløbspunktet.

Under anlægsarbejdet og tilslutningen til det rørlagte vandløb, skal der holdes en respektafstand på mindst to meter fra digets fod, således at dette ikke berøres.

- Hvis der under gravearbejdet opstår mistanke om jordforurening, skal I stoppe arbejdet og kontakte Skanderborg Kommune på overfladevand@skanderborg.dk.
- I er inden gravning i jorden, forpligtet til at fastlægge hvor eventuelle jordledninger er placeret på arealet (el, gas, telefon, dræn med mere). Kortlægningen kan ske ved kontakt til de relevante selskaber. Hvis I undlader at foretage kortlægningen og under arbejdet beskadiger en jordledning, kan I blive gjort erstatningsansvarlig af ejeren af jordledningen.
- I skal være opmærksomme på, at I ikke uden kommunens godkendelse må lave ændringer i grøfter, rørledninger eller dræn, som ikke er omfattet af projektet. I henhold til Vandløbsloven må dræn ikke afbrydes, men skal rundt om bassinet eller håndteres på anden vis.
- Når arbejdet er udført skal der sendes dokumentation til os i form af en opmåling af bassinet og tilhørende ledninger på overfladevand@skanderborg.dk.

2.1 Vilkår til drift og vedligehold

- Grd. Karl Ole Jokumsen, eller den til enhver tids gældende ejer, har ansvaret for drift og vedligehold af bassin og afløb frem til udløbspunktet. Drift og vedligeholdelse omfatter bassinet op til kronekant, for så vidt angår forhold, der har til formål at sikre bassinets funktion og sikkerhed.
- Der skal sikres uhindret adgang til bassiner og afløb med hensyn til drift, vedligeholdelse og tilsyn.
- Bassinet skal jævnligt efterses, og tilsynet skal føres i en driftsjournal af ejeren.
- Sandfanget ved indløbet i bassinet skal tømmes efter behov, senest ved fyldningsgrad på 80 %.
- Bassinet skal regelmæssigt (dvs. inden for en 10-års periode) og i fornødent omfang oprensnes for sand og slam, så bundfældelige stoffer tilbageholdes og ikke kommer med ud i recipienten. Det skal sikres, at 75-80 % af det angivne permanente vådvolumen til enhver tid er til stede.
- Vedligeholdelse og rensning af bassin og afløb skal ske på en sådan måde, at der ikke sker udledning af slam/sediment til recipienten.
- Tømning og oprensning af bassinet skal anmeldes til os på overfladevand@skanderborg.dk.
- Oprensning skal som udgangspunkt foretages mellem 1. september og 1. marts af hensyn til paddernes ynglesæson.

3 Begrundelse for afgørelsen

I vurderingen er der bl.a. lagt vægt på at:

- Udledningen vurderes ikke at medføre negativ miljømæssig påvirkning af det private vandløb Langdal Bæk eller andre vandområder.
- Udledningen forsinkes og renses i et vådt regnvandsbassin inden udledning til det private vandløb Langdal Bæk.
- Vandløbet, herunder den rørlagte del af Langdal Bæk, vurderes at have fornøden kapacitet til at modtage udledningen på 1,5 l/s.
- Udledning til vandløbet vurderes ikke at medføre øget risiko for oversvømmelser, som kan resultere i hydrauliske skader eller gener.
- Udledning til vandløbet vurderes ikke at medføre øget risiko for erosion i den åbne del af Langdal Bæk.
- Bassinet indpasses efter omgivelserne.

- Kontrolleret overløb forekommer over kronekant, og ikke til den rørlagte strækning af Langdal Bæk, hvorfor det vurderes, at en medbenytteraftale ikke er nødvendig, idet der drosles til naturlig afstrømning.
- Bassinet vil gavne biodiversiteten i området, da der vil blive skabt en biotop til gavn for dyre- og planteliv, som er tilknyttet vandhuller.
- Der vil ikke være nogen negativ påvirkning af udpegningsgrundlag eller bevaringsstatus for nedstrøms liggende Natura 2000-områder eller bilag IV-arter.

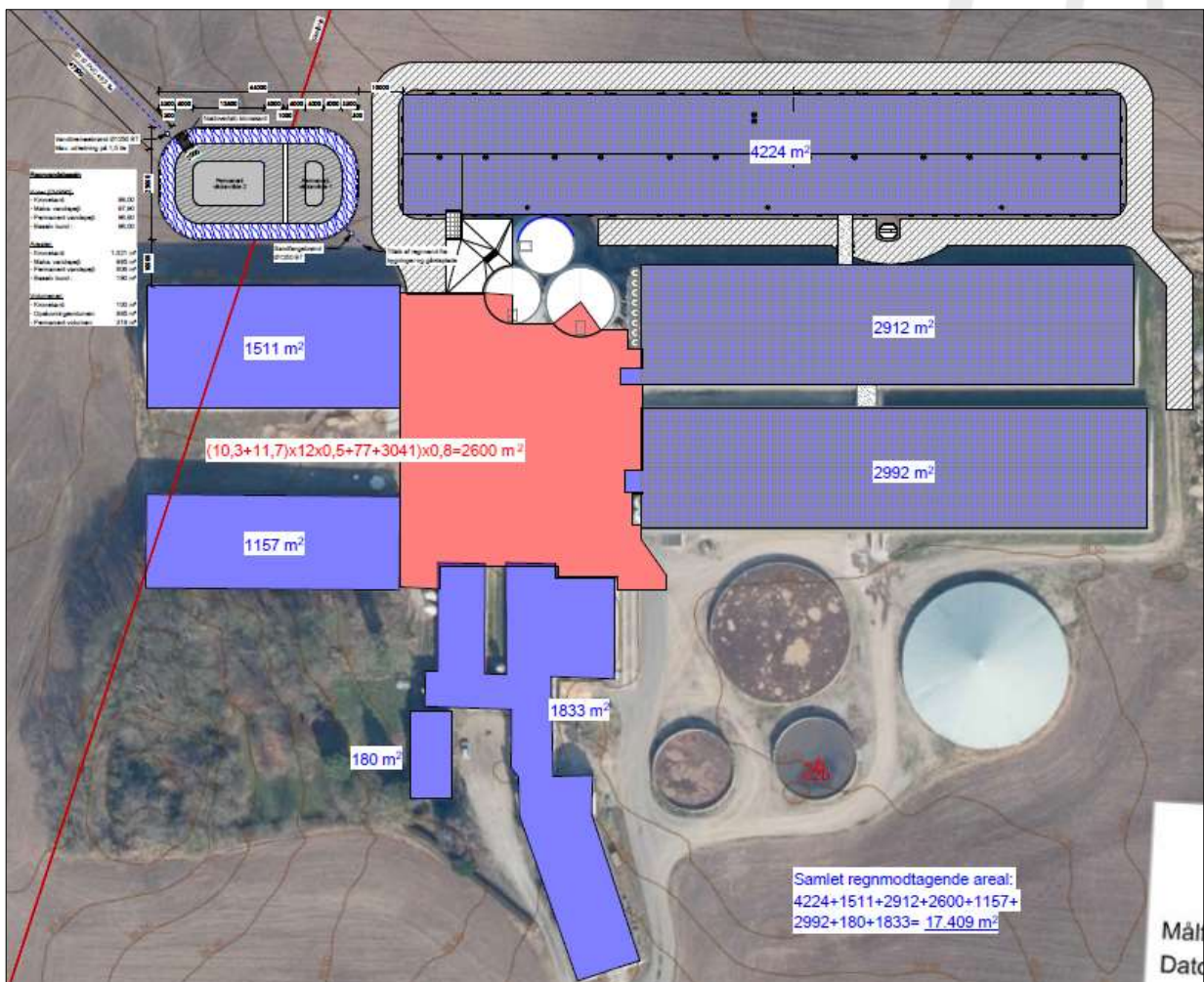
Der henvises derudover til vurderingerne af projektet i afsnit 7 (Vores vurdering af projektet).

4 Redegørelse

4.1 Opland

Gråkjær Landbrug A/S ansøger på vegne af Gdr. Karl Ole Jokumsen om udledningstilladelse i forbindelse med opførelsen af ny grisestald beliggende på Østermarksvej 11, 8660 Skanderborg. Den nye grisestald har et tagfladeareal på 0,4 ha.

Landbrugsejendommen er beliggende i landzone og det samlede fysiske areal er på 1,74 ha. Det består af tagflader og et større befæstet areal, som skal aflede overfladevand ved gravitation til det nye bassin. Se figur 1 og bilag 1. Med en afløbskoefficient på 0,9 bliver det reducerede areal 1,5 ha.

Figur 1. Befæstede arealer med afledning til det nye bassin, PB6. Se også bilag 1.

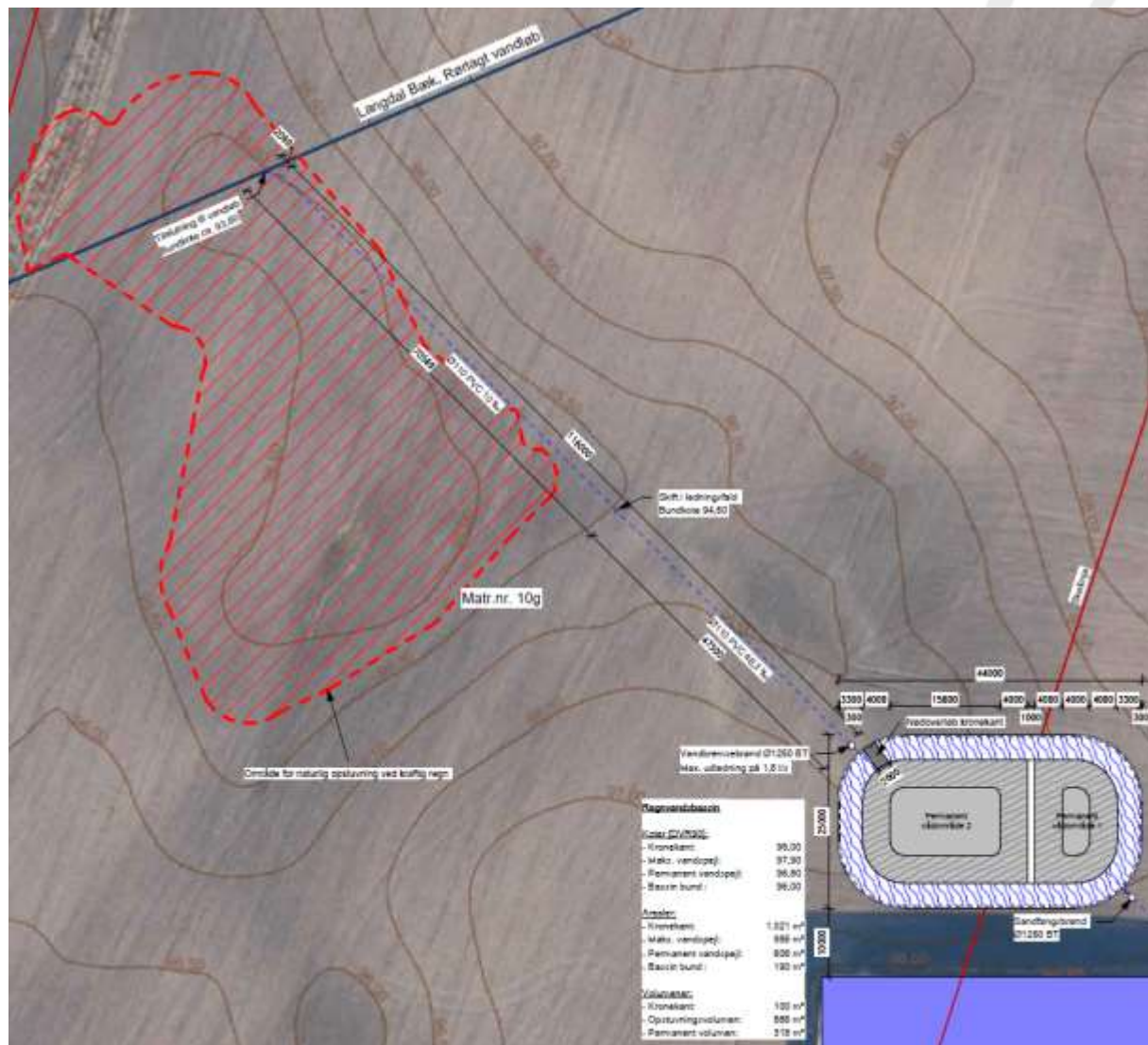
De to bygninger mod sydvest (1157 m² og 180+1833 m²) har hidtil afledt tagvand til nedsivning i en eksisterende lavning, som ligger imellem disse bygninger (det grønne areal mod sydvest på figur 1). De øvrige eksisterende bygninger og befæstede areal har hidtil afledt overfladevand

direkte til Langdal Bæk via markdræn med to forskellige udløbspunkter til den rørlagte del af vandløbet.

I forbindelse med etablering af den nye grisestald samles alt tag- og overfladevandet fra ejendommen i bassin PB6, for at sikre optimal rensning og forsinkelse inden afledning til en recipient.

Regnvandsbassinet skal aflede til udløbspunkt UP6 i den rørlagte strækning af Langdal Bæk. Tilslutningen til Langdal Bæk sker med direkte tilslutning til rørledningen, og denne udføres skråt for at sikre det bedst mulige flow, se figur 2 og bilag 1.

Figur 2. Placering af udløbsledning med udløb til Langdal Bæk i UP6.

4.2 Bassinplacering, udformning, volumener og afløb

I Tabel 1 nedenfor er en sammenfatning af data for bassinet inkl. volumener, arealer og koter. Uddybning af informationen givet i tabellen kommer efterfølgende.

Tabel 1. Sammenfatning af data der uddybes i efterfølgende delafsnit

Bassin PB6	Plan	
Udløbsnummer	UP6	
Koordinater for udløbspunkt	X: 553203	Y: 6215286
Permanent vådt bassinvolumen [m³]	313	
Forsinkelsesvolumen for T5 hændelser [m³]	879	
Overfladeareal ved perm. vandspejl [m²]	606	
Overfladeareal ved max vandspejl (T5) [m²]	985	
Overfladeareal ved kronekant [m²]	1021	
Afløb fra bassin [l/s]	1,5	
Max vandføring i afløbsledning [l/s]	1,5	
Vandmængde [m³/år]	14.500	
Max årligt overløb	0,2	
Bundkote	96,0	
Permanent vandspejlskote	96,8	
Overløbskote (max vandspejl)	97,9	
Kronekant kote	98,0	
Sandfang [m³]	29	
Rensning	Dykket udløb ved vandbremsebrønd og sedimentering i bassin	
Afspærringsanordning	Ventil i vandbremsebrønd	

4.3 Beregningsforudsætninger

Årsmiddeldnebør er bestemt geografisk ud fra skrift 30 version 4,1 til 736 mm (North 6215140 East 553428).

Bassinet er beregnet ud fra Spildevandskomiteens skrift 30 for en T5 hændelse, hvor der er indregnet en sikkerhedsfaktor på 1,2 og en hydraulisk reduktionsfaktor på 0,9.

Det nødvendige permanente volumen til rensning er 200 m³ pr. red. ha, svarende til 313 m³.

Det nødvendige opstuvningsvolumen for T5 er 879 m³.

4.4 Udformning og koter

Bassinet udføres som et åbent regnvandsbassin med et permanent vandspejl og et magasin/opstuvningsvolumen med afledning gennem vandbremse.

Både ind- og udløb udføres som dykket afløb, og ved indløbet etableres et 29 m³ stort sandfang, med en dybde på 0,8 m.

Bassinet kan i driftssituationer tømmes helt igennem overløbsbygværket ved brug af pumpe, så oprensning kan foretages.

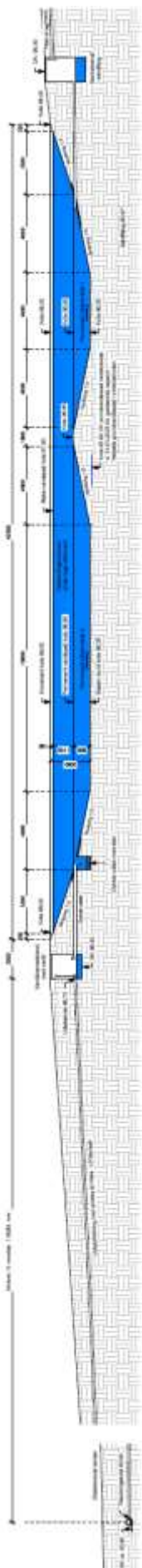
Der etableres en afspærringsmulighed i afløbet, for at kunne bremse og håndtere en eventuel forureningshændelse i oplandet.

Et eventuelt udslip fra gylletankene på ejendommen, vil afstrømme mod sydøst, og vil derfor ikke ledes til regnvandsbassinet.

Som det ses af figur 3 og bilag 1, udføres regnvandsbassinet med anlæg 1:5 under permanent vandspejl og anlæg 1:3 over permanent vandspejlskote.

Vanddybden er 0,8 m ved permanent vandspejl og opstuvningshøjden over permanent vandspejlskote er 1,2 m. Kontrolleret nødoverløb over kronekant er placeret i denne højde.

Bassinets udformning, ind- og udløb samt koter fremgår af figur 3 og bilag 1.

Figur 3. Tværsnit af regnvandsbassin PB6, med angivelse af ind- og udløb, koter, sandfang og skråningsanlæg.

4.5 Permanent volumen

Det permanente volumen til rensning er projekteret til 318 m³, svarende til 212 m³/befæstet ha.

Bassinets overfladeareal ved permanent vandspejl bliver 606 m².

Det permanente vådvolumen sikres ved etablering af tæt membran i bassinet. Denne består af en AGRU FPP membran i 1,0 mm tykkelse, fra BG Millag ApS. Produktbladet fremgår af bilag 2.

4.6 Opstuvningsvolumen

Volumen til forsinkelse af regnvandet er, efter spildevandskomiteens skrift 30, projekteret til 885 m³ for at tilbageholde en 5-årsregn (T5). Idet bassinet ikke tømmes indenfor 96 timer, er der i forsinkelsesvolumenet taget højde for koblet regn, ved at volumen er forøget med 20 %.

4.7 Ekstreme regnhændelser (regnhændelser > T5)

Ved regnhændelser større end T5, vil der kunne forekomme overfladeafstrømning til bassinet fra omkringliggende arealer. Der ændres ikke på strømningsvejene på terrænet i forbindelse med etablering af regnvandsbassinet.

I bassinet er der fra max opstuvningshøjde til kronekant 10 cm. Dette giver et ekstra volumen til ekstremregn, samt sikrer at overløb først sker gennem reguleringsbygværket, frem for på terrænet, når hændelsen overstiger T5.

Udløbsledningen har en maksimal vandføring på 1,5 l/s. Når kapaciteten på udløbsledningen er opbrugt, vil overløb ske via en sænkning i kronekanten mod nordvest, hvilket også er den naturlige strømningsretning i dag. Nødoverløbet udformes som en 2 m bred sænkning på 5 cm i kronekanten, og denne erosionssikres med marksten og beplantning af græs.

Der ligger ingen ejendomme eller infrastruktur i strømningsretningen, og vandet vil samle sig i en naturlig lavning mod nordvest, hvorfra det vil nedsive eller fordampe. Lavningen befinder sig på matrikel 10g, som er en del af ejendommen Østermarksvej 11, se figur 4.

Figur 4. Orange polygon angiver eksisterende lavning på ca. 745 m³, som overløb over kronekant vil lede til. Angivet i Scalgo LIVE.

Lavningen har et volumen på ca. 745 m³, hvilket vurderes at være tilstrækkeligt til at tilbageholde overløbsvand fra bassinet. For ikke at mindske lavningens evne til, at tilbageholde eventuelt overløbsvand, er der fastsat vilkår om, at lavningen ikke må terrænreguleres uden Skanderborg Kommunes tilladelse.

4.8 Drift og vedligehold

Grd. Karl Ole Jokumsen er anlægsejer og har ansvar for vedligeholdelse af bassinet til kronekanten, inkl. bygværker, brønde og ledninger til og fra bassinet frem til udløbet i UP6 til den rørlagte del af Langdal Bæk.

Bassinet skal betragtes som et teknisk anlæg, der vil blive belastet med bundfældelige stoffer, suspenderede stoffer, næringssalte, olie m.v. Det er derfor vigtigt løbende at sørge for fornøden pleje af bassinet. Det medvirker til at sikre rensningen af regnvandet.

Den optimale vanddybde er på 1-1,5 m, hvilket medvirker til at begrænse vækst af tagrør og lignende arter, og kan derfor reducere behovet for vedligeholdelse. Dybden er samtidig en forudsætning for den ønskede rensning af vandet.

Regnvandsbassinet etableres med en dybde på 0,8 m. Dette kan medføre større risiko for resuspension pga. vind, samt risiko for, at bassinet hurtigt gror til i sivplanter og ikke har et frit vandspejl.

For at sikre at bassinets egenskaber som bundfældningsbassin opretholdes, er der stillet vilkår om, at ophobet sediment skal fjernes i nødvendigt omfang, og senest når det udgør 25 % af vådvolumenet.

Sedimentbanker og/eller vegetation må ikke give anledning til, at der opstår strømrender gennem bassinet. Det vil reducere effektiviteten af bassinets bundfældningsegenskaber. Sedimentet kan være forurenet med tungmetaller, PAH-forbindelser m.v. Der er derfor stillet vilkår om, at vi skal kontaktes inden oprensning af sediment påbegyndes.

5 Udledte stofmængder

I Tabel 2 herunder er de teoretisk beregnede stofmængder i afløbet fra bassinet vist.

Tabel 2. Udledte stofmængder fra bassinet. Der forventes en årlig vandmængde på 14.500 m³ som skal udledes til den rørlagte del af Langdal Bæk. Den forventede stofkoncentration i regnvand i separatsystem findes som typetal i Datateknisk Anvisning for regnbetingede udløb (2021).

Stofkoncentration	Enhed	N	P	BOD
Regnvand i separatsystem	mg/l	2	0,3	6
Stofreducerende faktor i regnvandsbassin		0,4	0,7	0,3
Samlet mængde udledt uden bassin	Kg/år	29	4,35	87
Samlet mængde udledt fra bassin	Kg/år	17,4	1,3	34,8

Stofmængderne er beregnet ud fra typetal for separat regnvand. Disse tal omfatter primært separat regnvand fra større byområder, som også inkluderer veje, parkeringspladser, forskellige typer tagmateriale, mv. Det må derfor formodes, at de udledte stofmængder fra Østermarksvej 11, er væsentligt lavere end de teoretiske beregninger i tabel 2, da der blot er tale om en enkelt landbrugsejendom.

Flere af de befæstede arealer fra ejendommen udleder i dag direkte til Langdal Bæk via eksisterende markdræn. Fremover vil alle befæstede arealer ledes til regnvandsbassinet, med et enkelt udløbspunkt til recipienten. De udledte stofmængder vil således reduceres betragteligt fremover.

6 Eksisterende forhold

6.1 Recipientforhold

Langdal Bæk er et privat vandløb, og der findes derfor ikke et regulativ for vandløbet.

Bækken består af flere rørlagte strækninger, og enkelte åbne strækninger over et længere forløb og adskillige tilløb. Bækken har sit udspring omkring Hemstok, ca. 1 km nordøst for Østermarksvej 11. Den løber igennem Stormose i et åbent forløb på ca. 630 m, og herefter forløber den rørlagt forbi Østermarksvej 11. Bækken udmunder i Monnes Å ca. 2,3 km sydvest for Østermarksvej 11.

Monnes Å er et offentligt vandløb som har et åbent forløb på ca. 960 m, før det udmunder i Mossø. Åen er omfattet af Regulativ for Monnes Å fra november 1996.

Monnes Å og de nederste 1.100 m af Langdal Bæk er målsat i Vandområdeplaner 2021-2027. Denne strækning af Langdal Bæk løber i et åbent, men stærkt kanaliseret forløb.

Strækningen har målsætning om God økologisk tilstand og God kemisk tilstand. Der er ikke udpeget nogen indsatser for vandløbet.

Tilstanden for den udpegede strækning af Langdal Bæk, samt for Monnes Å, er Dårlig økologisk tilstand. Den kemiske tilstand er Ukendt.

Tilstandsvurderingen er baseret på kvalitetselementet fisk, som har en Dårlig økologisk tilstand. Tilstandsvurderingen for smådyr er God økologisk tilstand, og for de øvrige kvalitetselementer er tilstanden ukendt.

Der er således ikke målopfyldelse i hverken Langdal Bæk eller Monnes Å.

Monnes Å udmunder i Mossø, som er målsat i Vandområdeplaner 2021-2027 med mål om God økologisk tilstand samt God kemisk tilstand. Mossø er omfattet af fristforlængelse for målopfyldelse, hvilket skyldes kemisk træghed (intern belastning med fosfor) eller biologisk træghed (fx for stor bestand af fredfisk). Der er ikke udpeget nogen indsatser for søen.

Den samlede økologiske tilstand for Mossø er Moderat økologisk tilstand.

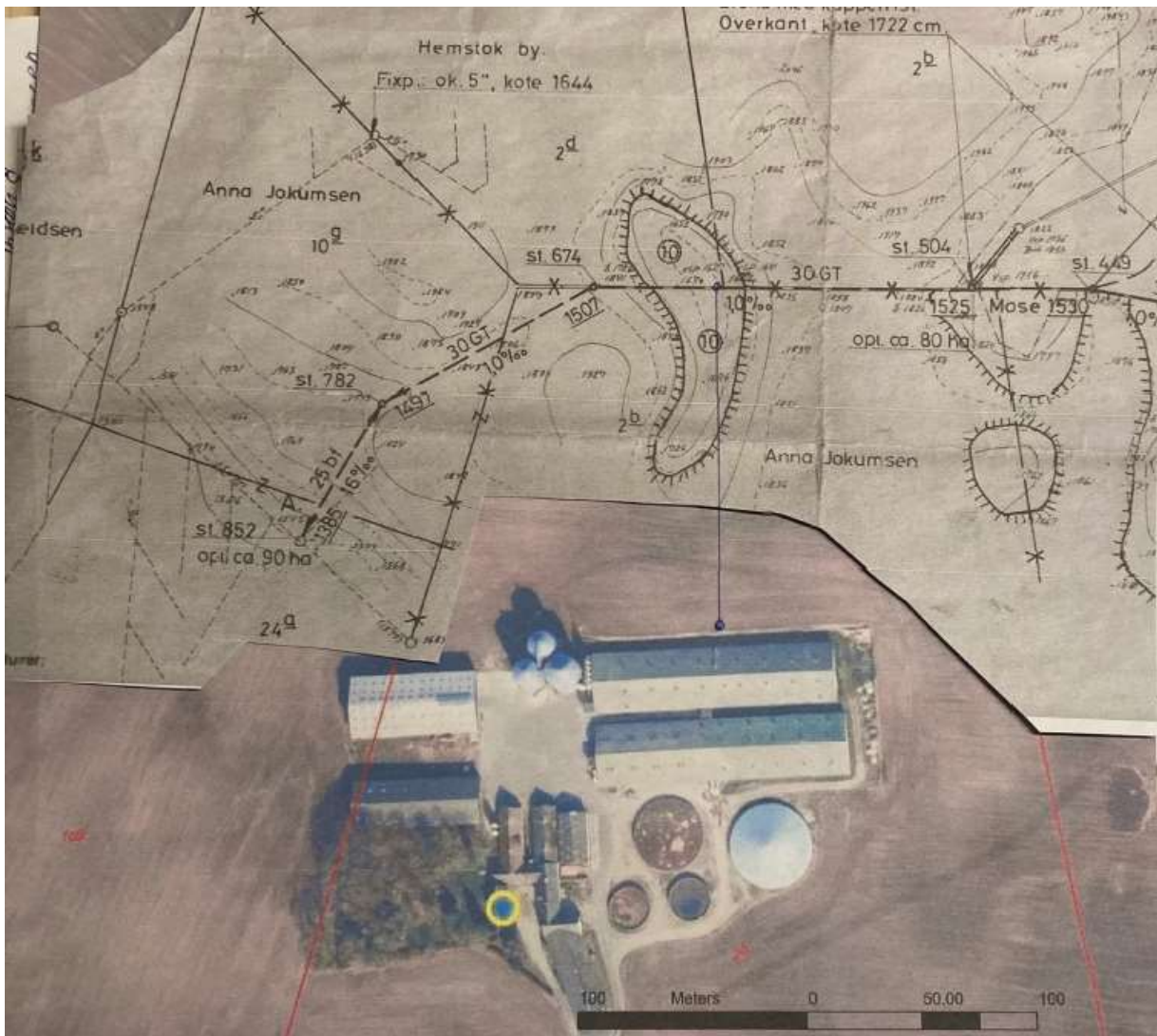
Dette skyldes kvalitetselementerne fosfor og kvælstof, som begge har en Ikke-god økologisk tilstand. Søen har en God kemisk tilstand, og kvalitetselementerne planteplankton, makrofyter samt vandets klarhed har en Høj økologisk tilstand. Kvalitetselementet iltmætning har en God økologisk tilstand.

Der er således ikke målopfyldelse i Mossø.

6.2 Hydrauliske forhold

Der er fastholdt et afløbstal på 1 l/s/red. ha, hvilket Skanderborg Kommune vurderer at være den mængde, der generelt drænes i området. Ifølge drænkort og Scalgo, ligger projektet inden for dræningsoplandet, se figur 5.

Overløb fra regnvandsbassinet udleder ikke til Langdal Bæk, men sker kontrolleret over terræn, hvor det samles i en eksisterende lavning, som beskrevet i afsnit 4.7. Dette sikrer, at udløbsflowet ikke overskrider de 1 l/s/red. ha, selv ved større regnhændelser end T5.

Figur 5. Drænkort fremsendt med ansøgningsmaterialet. Kortet angiver, at ejendommen Østermarksvej 11 befinder sig i et eksisterende drænoiland.

Da ejendommen som nævnt ligger i et større drænoiland, må det formodes at der er tilsluttet adskillige dræn langs den rørlagte del af Langdal Bæk. Skanderborg Kommune har ikke kendskab til oversvømmelser eller øvrige gener fra Langdal Bæk, og vi vurderer derfor, at bækkens kapacitet ikke er overskredet med de eksisterende udledninger.

Da udløbsflowet fra Østermarksvej 11 ikke øges, vurderer Skanderborg Kommune, at bækkens kapacitet ikke overskrides i forbindelse med projektet, og at der ikke er behov for en medbenytteraftale i forhold til benyttelse af den rørlagte del af Langdal Bæk.

Udløbspunktet til vandløbet er beliggende på matrikel 10g, som er en del af ejendommen Østermarksvej 11. Vedligeholdelse af det private vandløb pålægges grundejeren.

7 Vores vurdering af projektet

7.1 Recipientforhold

Bassiner med et betragteligt volumen giver en lang hydraulisk opholdstid inden udledning til recipienten. Dette er med til at øge reduktionen af stoffkoncentrationerne pga. sedimentation. Erfaringstal fra BAT-løsninger viser, at rensegraden for fosfor er omkring 70 % og 40 % for kvælstof. Fosfor anses for at være den begrænsende faktor for algernes vækst, formering og udbredelse i nedstrømsliggende søer. Når BAT-bassiner etableres, forventes de også at tilbageholde en del af de forurenende stoffer som tungmetaller, olie og miljøfremmede stoffer ved sedimentation og omsætning.

Udledningen af fosfor til den rørlagte del af Langdal Bæk kan have betydning for tilstanden i Mossø. Ifølge Vandområdeplan 2021 - 2027 udledes der i alt ca. 8.974 kg fosfor om året (belastning 2016-2018) til Mossø. Den beregnede udledningsmængde fra regnvandsbassinet på Østermarksvej udgør 1,3 kilo, og den udgør en ubetydelig mængde i forhold til den samlede mængde, som udledes til søen. Som beskrevet i afsnit 5, må det forventes at den reelle udledning er væsentligt lavere end de teoretiske beregninger.

En del af de eksisterende arealer fra Østermarksvej 11 udleder i dag direkte til Langdal Bæk. Fremover vil disse udledninger ske igennem regnvandsbassinet, og alt vandet fra ejendommen vil således blive rensat inden udledning til bækken. Den samlede belastning fra ejendommen forventes derfor at blive reduceret med projektet.

Da de udledte stofmængder udgør mindre end 0,01 % af den samlede belastning til Mossø, vurderes det, at udledningen ikke vil have negativ betydning for miljøtilstanden eller sandsynligheden for målopfyldelse i Mossø.

7.2 Hydrauliske forhold

Som beskrevet i afsnit 6.2 om de hydrauliske forhold, udledes der maksimalt 1 l/s/red. ha, hvilket svarer til den naturlige afstrømning fra oplandet, og den udledte vandmængde vurderes rent hydraulisk at være af mindre betydning for recipienterne.

Vi vurderer derfor, at der ikke vil være en øget risiko for oversvømmelser eller erosion i Langdal Bæk, Monnes Å eller Mossø.

Miljøtilstanden og sandsynligheden for målopfyldelse i Langdal Bæk, Monnes Å eller Mossø vurderes ikke at blive påvirket negativt ved det ansøgte projekt. Den ansøgte udledning af tag- og overfladevand fra Østermarksvej 11 medfører blot en lille merudledning i forhold til de nuværende forhold, og vandet vurderes ikke at indeholde stoffer i så høj grad, at det kan påvirke tilstanden i recipienterne.

Det vurderes at hovedårsagen til manglende målopfyldelse i Langdal Bæk og Monnes Å er dårlige fysiske forhold. Dette forhold påvirkes ikke af projektet.

Udledningen vurderes således ikke at have en negativ betydning for miljøtilstanden eller sandsynligheden for målopfyldelse i Langdal Bæk eller Monnes Å.

7.3 VVM-screening

Ud fra Miljøvurderingslovens bilag 2 har vi vurderet at projektet kan gennemføres uden udarbejdelse af en miljøkonsekvensrapport. Der er foretaget en screening på baggrund af tilstedeværende oplysninger og efter lovens bilag 6. Ud fra screeningen kan det konkluderes, at projektet ikke antages at få en væsentlig indvirkning på miljøet.

I vurderingen er der bl.a. lagt vægt på de punkter der fremgår af afsnit 3 (Begrundelse for afgørelsen) samt afsnit 8 (Forhold til anden lovgivning).

Det er konkret vurderet, at projektet;

- i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter, ikke vil påvirke Natura 2000-områder væsentligt.
- ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for strengt beskyttede dyrearter (bilag IV-arter) eller ødelægge de strengt beskyttede plantearter (i alle livsstadier), som også er omfattet af bilag IV.
- ikke medfører en forringelse af grundvandsforekomstens eller overfladevandområdets tilstand, og vi vurderer at projektet ikke hindrer opfyldelse af de fastsatte miljømål her til.
- ikke i øvrigt vil medføre væsentlige påvirkninger, der kan være til skade for omgivelserne.

Skanderborg Kommune, Vand og Natur, vurderer, at projektet ikke er omfattet af kravet om miljøvurdering, og derfor kan gennemføres uden udarbejdelse af en miljøkonsekvensrapport.

8 Planloven

I landzone må der ikke uden tilladelse fra kommunalbestyrelsen foretages udstykning, opføres ny bebyggelse eller ske ændring i anvendelsen af bestående bebyggelse og ubebyggede arealer. Etablering af bassinet betragtes som en ændret anvendelse, og kræver derfor landzonetilladelse efter Planlovens § 35.

Ved afgørelsen af, om der bør meddeles landzonetilladelse til et nyt bassin, lægges der vægt på, om det vil være i strid med planlægningen for området, herunder særligt hensynet til landskab, natur, miljø og naboer.

8.1 Landzonetilladelse

Matriklerne 2b, Bjedstrup By, Dover og 10g, Svejstrup By, Dover ligger i landzone, hvorfor der meddeles landzonetilladelse til ændret arealanvendelse.

Der er i afgørelsen lagt vægt på, at placering og udformning er i overensstemmelse med planlægningen for det åbne land, og at bassinet indpasses i landskabet, så det fremstår naturligt. Bassinet udformes desuden, så det bliver attraktivt for den naturlige flora og fauna der er tilknyttet vandhuller. Dvs. med brinker som skrånere svagt (1:5 under permanent vandspejl og 1:3 over permanent vandspejl) og uden skyggende bevoksning på brinkerne.

Landskabelig vurdering

Arealet, hvor bassinet etableres, ligger i oplandet til Mossø, og er i Kommuneplan 16 udpeget som et område med generel landskabelig interesse, med landskabskarakteren ”bølget landskab”. Udpegningen er videreført i Kommuneplan 21.

I områder med generel landskabelig interesse, skal landskabets karakter vedligeholdes/oprettholdes ved at indpasse ændret arealanvendelse, tekniske anlæg og nyt byggeri under hensyntagen til landskabets karakter.

I områder med landskabskarakteren ”bølget landskab” bør landskabet, betinget af det flade terræn og de dyrkede markflader med sparsom bevoksning af læhegn og solitære træer, som enkelte steder brydes af markante skovbryn, bevares og styrkes. Landskabets karaktergivende træk med en landskabeligt tilpasset bebyggelse, generelt placeret lavt i terrænet, bør videreføres ved indpasning af eventuelle nye tekniske anlæg samt nyt byggeri. Landskabets visuelle sammenhænge, navnlig over de store landbrugsflader med vide udsigtsmuligheder, bør bevares og styrkes. Bebyggelsesstrukturen i det bølgede landskab er generelt kendetegnet ved middelstore landsbyer samt middelstore eller store gårde, som enten fremstår tilpasset terrænet, eller er beliggende lavt i terrænet.

Udpegningen af landskaber med generel landskabelig interesse er landskaber, der er vurderet til at fremstå karakteristiske i deres struktur, forholdsvis intakte samt uden større tekniske forstyrrelser. Landskaberne indeholder ingen særlige oplevelsesmuligheder, men kan indeholde vide udsigter, som kan være reguleret af retningslinjerne for udsigter i Kommuneplan 21. Samtidig vurderes det, at landskaberne er forholdsvis robuste i forhold til indpasning af nye tiltag i landskabet, når det sker under hensyntagen til landskabets karakter, som nævnt ovenfor.

Ejendommen Østermarksvej 11 er beliggende i et område med særlige udsigtsmuligheder, med udsigt over landskabet mod syd og vest. Områder med særlige udsigtsmuligheder skal friholdes for arealanvendelse, tekniske anlæg eller byggeri, der vil påvirke de særlige visuelle oplevelsesmuligheder og de visuelle sammenhænge i landskabet.

Regnvandsbassinet etableres lavt i terrænet, indpasset imellem den eksisterende bebyggelse på landejendommen. Etableringen sker med mindst mulig terrænregulering. Mod nord og vest

foretages der terrænregulering op mod 0,5-1,5 m, og mod øst foretages der en mindre terrænregulering på op mod 0,5 m.

Mod øst vil regnvandsbassinet blive skærmet af den kommende grisestald og mod syd vil regnvandsbassinet være skærmet af eksisterende bygninger. Mod nord og vest grænser arealet op til dyrkede marker.

Det vurderes, at regnvandsbassinet på grund af dets placering og størrelse kun i mindre grad vil opleves fra det omgivende landskab, og at placeringen, i forbindelse med ejendommens øvrige bebyggelse, betyder at bassinet ikke vil opleves i de lange kig på tværs og langs med oplandet til Mossø.

Bassinet er forsøgt indpasset bedst muligt i terrænet i det bølgende landskab, så der sker mindst mulig forringelse af de eksisterende forhold. Samlet vurderes det, at bassinet ikke forringer de karaktergivende træk eller de visuelle oplevelser i området.

9 Samlet vurdering

Samlet set vurderer vi, at projektet ikke vil medføre væsentlige påvirkninger, der kan være til skade for miljøet. Det vurderes at projektet ikke vil være til hinder for, at målsætninger for vandområderne nedstrøms kan opnås, pga. den hydrauliske forsinkelse i bassinet, samt bundfældning og omsætning af næringsstoffer, organiske stoffer og forurenende stoffer i bassinet.

Det vurderes at den rørlagte del af Langdal Bæk har den fornødne hydrauliske kapacitet til, at modtage de regnvandsmængder, der er omfattet i denne udledningstilladelse, uden at der opstår stuvninger eller oversvømmelser til gene for nedstrøms beliggende arealer.

Skulle det ske at bassinet går i overløb, vil det løbe over kronekanten til en eksisterende lavning i terrænet nordvest for bassinet. Der er ingen bygninger eller infrastruktur i området, og det vurderes derfor ikke at medføre nogen gener.

10 Forhold til anden lovgivning

Vi har undersøgt, om bassinet kan give problemer i forhold til:

- Naturbeskyttelseslovens § 3
- Natura 2000
- Bilag IV-arter
- Grundvandsbeskyttelse
- Museumsloven

Denne tilladelse efter Miljøbeskyttelsesloven og Planloven fritager ikke Grd. Karl Ole Jokumsen fra at skulle indhente tilladelse til forhold, som reguleres efter anden lovgivning.

10.1 Naturbeskyttelseslovens § 3

Når der har indfundet sig et naturligt plante- og dyreliv i bassinet, vil det være omfattet af bestemmelserne i § 3. Der må derefter ikke foretages ændringer af bassinet uden dispensation fra os. Almindelig vedligeholdelse/drift er dog tilladt uden forudgående dispensation, når dette udføres regelmæssigt for at bevare bassinets rensevne og funktion, dvs. ca. inden for en 10-års periode.

De åbne dele af Langdal Bæk, som ligger nedstrøms udløbspunktet, er omfattet af § 3 i naturbeskyttelsesloven. Udledningen vurderes ikke at ændre tilstanden i vandløbet, og derfor kræver det ikke en dispensation fra naturbeskyttelsesloven. Tværtimod vil det udledte vand fremover blive rensat og forsinket inden udledning, hvilket forventes at have en positiv effekt på recipienten. Selvom der udbygges med en ny grisestald, bliver den samlede udledte mængde mindre, idet der ikke før har været forsinkelse eller rensning af dét tag- og overfladevand, der på nuværende tidspunkt ledes til den rørlagte strækning af Langdal Bæk.

10.2 Natura 2000 (Habitat- & Fuglebeskyttelsesområder)

Projektet skal altid vurderes for, om det kan påvirke Natura 2000-områder væsentligt. Dette gælder også projekter, der finder sted uden for områderne, men som kan have betydning ind i et Natura 2000-område.

Bassinet er ikke placeret i et udpeget Natura 2000-område. Nærmeste område er Mossø, som også er slutrecipienten for udledningen. Mossø er udpeget som både habitatområde og fuglebeskyttelsesområde, hhv. habitatområde nr. 48: Salten Å, Salten Langsø, Mossø og søer syd for Salten Langsø og dele af Gudenåen samt fuglebeskyttelsesområde nr. 35: Mossø.

Mossø ligger ca. 3 km nedstrøms fra udløbet. Overfladevandet renses og forsinkes i bassinet og udledningen er reguleret. Projektets omfang vurderes derfor ikke at påvirke levesteder eller arter væsentligt, hvilket gør at det ikke er nødvendigt at foretage en egentlig konsekvensvurdering ift. habitatnaturtyperne.

10.3 Bilag IV-arter

Projektet skal altid vurderes for, om det kan påvirke bilag IV-arters yngle- og rasteområder negativt.

Nærmeste registrerede område med bilag IV arter er ved Stormose, ca. 500-600 m nordøst for udløbspunktet og regnvandsbassinet. Her er der registreret to fund af stor vandsalamander. Dette stemmer fint overens med naturtypen, da der her er et større moseområde med mindre søer, samt åbne strækninger af Langdal Bæk.

Området hvor regnvandsbassinet placeres, er et landbrugsareal, der efter vores vurdering er uegnet som yngle- og rasteområde for stor vandsalamander. Regnvandsbassiner kan være udmærkede biotoper for stor vandsalamander, hvorfor det fremtidige bassin har potentiale for at skabe en biotop eller en korridor for stor vandsalamander. Dog virker det usandsynligt at arten skulle vandre fra mosen ud i det åbne landbrugsareal.

Vi vurderer, at etableringen af regnvandsbassinet ikke vil påvirke arten negativt. Da udledningen sker nedstrøms for moseområdet, vil det udledte vand ikke berøre mosen eller søerne, hvor stor vandsalamander er registreret.

Øvrige danske bilag IV-arter vurderes ikke at være relevante for området eller det ansøgte.

10.4 Grundvandsbeskyttelse

Skanderborg Kommune skal jf. bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter §8 vurdere, om projektet indebærer en direkte eller indirekte påvirkning af tilstanden af grundvandsforekomster. Projektområdet ligger oven på den regionale grundvandsforekomst DK_1_456_192.

Den kemiske tilstand af grundvandsforekomsterne er ringe pga. arsen, mens den kvantitative tilstand er god. Arsen er naturligt forekommende i grundvandet i Skanderborg Kommune. Samlet set vurderer Skanderborg Kommune ikke, at projektet vil påvirke tilstanden negativt eller hindre målopfyldelse for grundvandsforekomsten.

Som beskrevet i afsnit 4.1, og vist på figur 1, er der to eksisterende bygninger på ejendommen, som hidtil har afledt tagvand til nedsivning i en eksisterende lavning.

Ejendommen er beliggende i et område med særlige drikkevandsinteresser (OSD) og i et nitratfølsomt indvindingsområde samt i indvindingsoplandet til Svejstrup Vandværk. Bjedstrup Vandværks aktive boring på Østermarksvej 7, er beliggende 125 m fra midten af den lavning på Østermarksvej 11, hvor der i dag sker udledning af tagvand. Afstand fra skel til indvindingsboring er 92 m.

På Østermarksvej 11 findes desuden en boring som er udført i 2020. Boringen bruges til husdyrbrug.

På baggrund af lokalitetens placering i såvel OSD, nitratfølsomt indvindingsområde og i indvindingsoplandet til Svejstrup Vandværk samt tilstedeværelsen af indvindingsboringer på såvel Østermarksvej 7 og 11, vurderes såvel den nuværende nedsivning fra eksisterende tagarealer såvel som en yderligere nedsivning af tag- og overfladevand ikke, at være hensigtsmæssig.

Derfor vil dette projekt samle alt tag- og overfladevandet fra ejendommen, og lede det til det fremtidige regnvandsbassin. Der må således forventes at ske en forbedring for grundvandet i forbindelse med projektet.

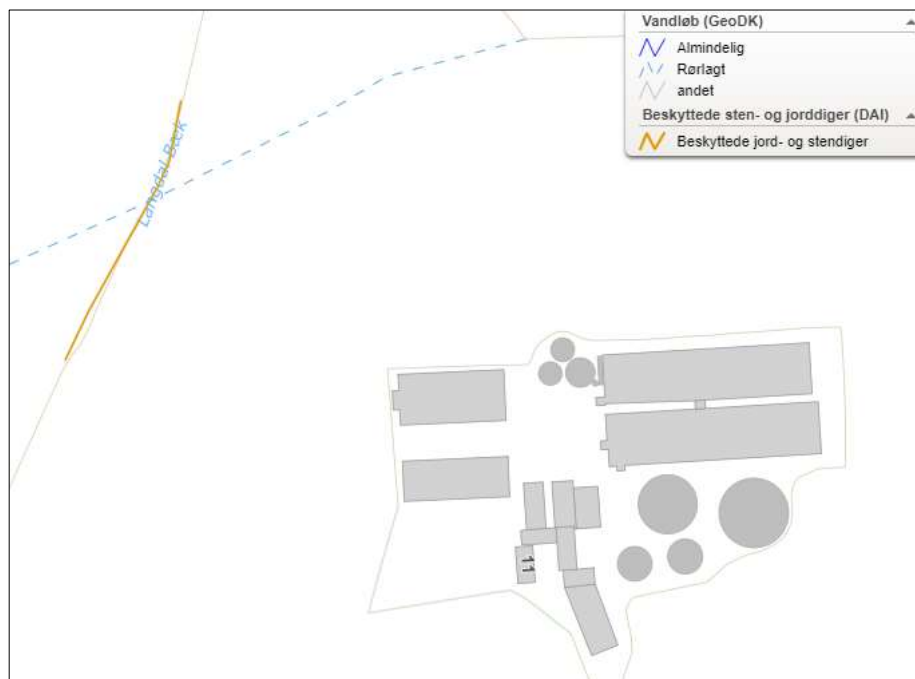
Skanderborg Kommune vurderer, at der ikke er en væsentlig risiko for forurening af grundvandet, hvis der i udledningstilladelsen stilles krav om permanent vandspejl. Der skal derfor der ikke gives tilladelse til etablering af regnvandsbassinet efter miljøbeskyttelseslovens § 19.

10.5 Museumsloven

Hvis der findes spor af fortidsminder ved jord- og anlægsarbejdet er I forpligtiget til at standse arbejdet og kontakte Skanderborg Museum. Man må også gerne kontakte museet inden jordarbejdet påbegyndes.

Der befinder sig et beskyttet sten- og jorddige mindre end 50 m vest for udløbspunktet, se figur 6. Langdal Bæk krydser under diget.

Der er stillet vilkår om, at der skal holdes en respektafstand på mindst to m fra digets fod under anlægsarbejdet.

Figur 6. Placering af beskyttet sten- og jorddige i forhold til Østermarksvej 11 og Langdal Bæk.

11 Høring

Vi har foretaget en høring af projektet inden tilladelsen er meddelt, hos følgende nedstrøms beliggende parter, inkl. ansøger selv:

- Karl Ole Jokumsen, Svejstrupvej 8, 8660 Skanderborg
- Henrik Ejler Kjeldsen, Hemstokvej 16, 8680 Ry
- Lene Juul Brøsted, Østermarksvej 7, 8660 Skanderborg
- Sten Roslyng-Jensen, Østermarksvej 9, 8660 Skanderborg
- Peter Rasmussen, Østermarksvej 10, 8660 Skanderborg
- Bo Ravnsbæk Zacho, Østermarksvej 12, 8660 Skanderborg
- Erna Marie Andersen, Svejstrupvej 11, 8660 Skanderborg
- Britta Hansen, Overmarksvej 5, 8660 Skanderborg
- Anni Leni Jensen, Skanderborgvej 107, 8660 Skanderborg

Vi vurderer at ovennævnte berørte parter potentielt medbenytter den rørlagte del af Langdal Bæk nedstrøms udløbspunktet. Høringsparterne har haft mulighed for at fremsende bemærkninger til den fremtidige udledning, samt til Skanderborg Kommunes vurdering af, at der ikke er behov for en medbenytteraftale jf. Vandløbslovens § 63.

Inden for høringsperioden, 17. oktober – 31. oktober 2023, er der indkommet to høringssvar.

Begge høringssvar udtrykte bekymring om risikoen for forurening af Langdal Bæk, i tilfælde af spild og uheld med forurenende stoffer fra landbrugsmaskinerne på ejendommen. Desuden blev der udtrykt bekymring for, om der er taget højde for klimaforandringer og øgede vandmængder i fremtiden.

Det ene høringssvar udtrykte ydermere en undren over, at der skulle være kapacitet nok i drænene til de udledte vandmængder, samt hvorfor udledning til mosen ikke er medtaget i denne tilladelse.

Skanderborg Kommune har besvaret de to parter som har indsendt deres høringssvar. De fulde høringssvar og svar retur, er gemt på sagen. Herunder er en opsummering af Skanderborg Kommunes svar.

Vandet fra vaskepladsen (hvor der vaskes lastbiler mm) afledes til gyllebeholderen, og altså ikke til regnvandsbassinet.

Derudover kommer selvfølgelig de maskiner, som bruges i forbindelse med driften af ejendommen på de befæstede arealer. Der er ikke tale om et egentligt parkeringsareal. Når maskinerne ikke bruges, står de som regel i et maskinhus, enten på denne ejendom, eller på en af ejerens andre ejendomme.

Fordelen ved at regnvandet ledes til et bassin, er dels at vandet forsinkes og at hvis der skulle ske et uheld på det befæstede areal, bliver der nu mulighed for at samle og fjerne en forurening, som ellers ville være meget svær at begrænse.

Denne udledningstilladelse omhandler udledning af tag- og overfladevand til Langdal Bæk. Tag- og overfladevand betragtes juridisk som spildevand, og udledningen håndteres efter miljøbeskyttelseslovens § 28.

Jeg har ikke kendskab til udledning af drænvand til mosen, men hvis der er en verserende sag omkring dette, vil det blive sagsbehandlet uafhængigt af denne sag. Drænvand betragtes juridisk som vandløbsvand (i visse tilfælde kan der være tale om højtstående grundvand). Drænvandet har ikke noget med tag- og overfladevandet at gøre, hvorfor det ikke medtages i denne tilladelse.

Regnvandsbassinet er dimensioneret efter de normale standarder, hvor man også medregner en klimafaktor, for at tage højde for øgede regnmængder i fremtiden.

Før blev vandet fra flere af arealerne udledt direkte til Langdal Bæk. Dvs. uforsinket og urensset. Nu samles alt vandet i regnvandsbassinet, hvor det bliver rensset og forsinket. Det udledes med et flow på 1 l/s/red. ha, hvilket svarer til den naturlige afstrømning som også ville ske fx ved dræning. Vandet bliver således ikke udledt med større flow end det gjorde før.

Jeg har ikke kendskab til kapaciteten i drænene, da der ikke skal udledes til dræn. Der udledes direkte til den rørlagte del af Langdal Bæk, og her har vi vurderet, at kapaciteten ikke er overskredet.

Skanderborg Kommune har ikke fundet anledning til at ændre på udledningstilladelsen, som følge af høringssvarene.

Landzonetilladelsen og afgørelsen om ikke VVM-pligt vedrører etablering af regnvandsbassin, og ikke selve udledningen til vandløbet. Da der ikke er nogen direkte berørte parter til selve bassinet, udover ansøger selv, har disse afgørelser ikke været genstand for partshøringen.

12 Annoncering af afgørelsen

Afgørelsen annonceres den 3. november 2023 i 4 uger på vores hjemmeside under [aktuelle høringer](#), samt i Lokalavisen Skanderborg.

13 Klage mulighed og vejledning

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, hvis det omhandler Miljøbeskyttelsesloven og du kan klage til Planklagenævnet hvis det er omhandlende VVM-afgørelsen.

Klagen skal være modtaget i Klagenævnet senest den 1. december 2023.

Klagefristen udløber fire uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag, søndag eller helligdag forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Du klager via Klageportalen, som du tilgår via [Nævnenes Hus](#). Du logger på Klageportalen med NEM-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for os via Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

I Klageportalen sendes din klage automatisk først til os. Hvis vi fastholder afgørelsen, sender vi klagen videre til behandling i nævnet via Klageportalen. Du får besked når vi sender den videre.

Klagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om Klageportalen, medmindre du forinden er blevet fritaget for brug af Klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til os. Vi videresender herefter din anmodning til nævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt du kan fritages. Se betingelserne for at blive fritaget på [Fritagelse fra klageportalen](#).

Søgsmål til prøvelse af afgørelser efter loven eller de regler, der fastsættes i medfør af loven, skal være anlagt ved domstolene inden 6 måneder efter meddelelse af afgørelse.

14 Lovgrundlag

- Miljøbeskyttelsesloven - Lov om Miljøbeskyttelse nr. 358 af 01.07.2023
  - § 28 stk. 1 – tilladelse til udledning
  - § 78a – tilladelsens gyldighed

- §§ 91 & 98 – klagemulighed
- § 96 – klagen har ikke opsættende virkning
- §§ 99 & 100 – klageberettigede
- § 101 – søgsmål
- Spildevandsbekendtgørelsen - Bekendtgørelse om spildevandstilladelser efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 & 4 nr. 1393 af 21.06.2021
  - Kap. 9 – udledning af spildevand til vandløb, søer eller havet
  - § 46 stk. 2 – tilladelsen kan ikke påklages
- Miljøvurderingsloven - Lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) nr. 425 af 05.01.2023
  - § 21 – afgørelse om ikke VVM-pligt
  - Bilag 2 pkt. 10g – Dæmninger og andre anlæg til opstuvning eller varig oplagring af vand
  - Bilag 2 pkt. 11c - Rensningsanlæg
  - Bilag 6 - udvælgelseskræterier omhandlet i § 21
- Vandløbsloven – lov om vandløb nr. 302 af 01.07.2023
  - § 6 stk 1 – ændring af vandets naturlige afløb
  - § 6 stk 2 – bortledning af vand fra vandløb
  - § 63 – medbenyttelse af vandløb
- Naturbeskyttelsesloven - Lov om Naturbeskyttelse nr. 9 af 04.10.2022
  - § 3 – beskyttede naturtyper m.v.
  - § 29 a & b – Kapitel 5: Beskyttelse af plante- og dyrearter m.v.
- Habitatbekendtgørelsen – Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter nr. 1098 af 01.09.2023
  - § 6 – tilladelser, dispensationer, godkendelser, planlægning m.v.
  - §§ 10 & 11 – generel beskyttelse af visse arter
- Museumsloven – Lovbekendtgørelse nr. 358 af 08.04.2014
  - § 27 stk. 2 – arkæologisk kulturarv
- Planloven – Lov om planlægning nr. 388 af 01.07.2023
  - § 35 – ændring af arealanvendelse

Øvrige referencer

Faktablad om dimensionering af våde regnvandsbassiner, Ålborg Universitet, 2012 (BAT for våde regnvandsbassiner)

15 Bilag

- Bilag 1 – Situationsplan
- Bilag 2 – Produktblad

16 Kopi til

Styrelsen for Patientsikkerhed; trvest@stps.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund; jka@sportsfiskerforbundet.dk

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark; nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Danmarks Naturfredningsforening; DNSkanderborg-sager@dn.dk

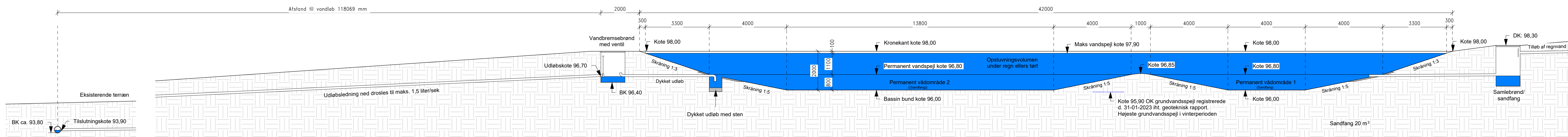
Danmarks Fiskeriforening; mail@dkfisk.dk

Skanderborg Museum; info@skanderborgmuseum.dk

Friluftsrådet; soehoejlandet@friluftsradet.dk

Dansk Ornitologisk Forening i Skanderborg Kommune; skanderborg@dof.dk

Principsnit, Regnvandsbassin 3, 1 : 100

Plan, Regnvandsbassin, 1 : 500

Anlægning
Der ansøges om etablering af ny regnvandsbassin og udlødningsledning til rørlagt vandløb for Langdøl Bæk. Alt tagvand fra bygninger og overfladevand fra gårdsplads på Østermarksvej 11, skal føres til ny regnvandsbassin.

Projekteringsbeskrivelse
Oplandet til bassin fremgår på tegningen med tagareal på bygninger (blå) og reduceret areal for gårdsplads med grusbetegnelse (rød). Samlet regnvandtagende areal 17.409 m² = 1.7409 ha.

Recipienten er Langdøl Bæk, og udløbet fra bassinet ned drøstet til maks. 1,5 liter/sek. Tilslutning til recipient placeres i den rørlagte del mod nordvest på matr. nr. 10g, Bødstrup By, Dover. Se placering på tegningen.

Bassinet udføres som et åbent regnvandsbassin med et permanent vådt volumen i bunden og et opstuvningsvolumen. Bassinet er dimensioneret efter 200 m³ rensevolumen pr. reduceret oplandsfaktor. Der er i bassinet projekteret en overhøjde på 100 mm fra opstuvningskote til kronekant.

Det nye bassin får udløb gennem en ny udledningsledning, som placeres ind over matr. nr. 10g, Bødstrup By, Dover. Der etableres en vandbremsebrønd med ventil for neddrøsting til 1,5 l/s for udlødningsledning.

Basinbund og valg af membrantype
Bund af regnvandsbassin udføres med tæt membran, som AGRU FPP membran i 1,0 mm tykkelse fra DG Miljølag ApS. Se link herunder:
<https://www.miljolaag.dk/media/gdptfmi/agra-fpp-membraner-produktblad-10-08-22.pdf>

Udlødningsledning fra bassin
Oplandet, som afleder regnvand til bassinet, har et fysisk areal på 1,74 ha., hvilket giver et reduceret areal på 1,57 ha.

Bassinet udføres som et åbent regnvandsbassin med et permanent vandspøj. Skråning for permanent vådvolumen udføres med anlæg 1:5 = 11,3° og skråning for opstuvningsvolumen udføres med anlæg 1:3 = 18,4°. Udenfor bassinet udføres med anlæg på maks. 1:5.

Ind- og udløbsledninger placeres således, at ledningerne er under vandspøjet i bassinet. Indløbsledningen afsluttes i et sandfang på ca. 20 m² med en dybde på 0,8 m. Udløbet i bassinet udføres som dykket udløb med et sandfang på ca. 10 m². Bassinet kan i driftssituationer tømmes helt igennem overløbsbygværk ved brug af pumpe, så oprensning kan foretages.

Vanddybden er 0,8 m i det permanente volumen og opstuvningshøjden er 1,1 m i opstuvningsvolumenet. Se tegning med regnvandsbassin og tilhørende ind- og udløbsledninger.

Beregning af permanent vådvolumen
Skråning for permanent vådområde: 416,6 m² x halv højde 0,4 m = 166,6 m³
Permanent vådområde 1: 37,0 m² x højde 0,8 m = 29,6 m³ (Sandfang)
Permanent vådområde 2: 152,7 m² x højde 0,8 m = 122,2 m³

Samlet volumen for permanent vådområde: 318 m³ - Krav er overholdt

Beregning af opstuvningsvolumen
Skråning for opstuvning: 360,6 m² x halv højde 0,55 m = 198,3 m³
Volumen for opstuvning over vådområde: 624,2 m² x højde 1,1 m = 686,6 m³

Samlet opstuvningsvolumen: 885 m³ - Krav er overholdt

Fonddimensionering til bassin dimensionering
Årsmiddelbør bestemt geografisk placering ud fra skr. 30 version 4.11 736 mm (North 6215140, East 553428). Bassinet er dimensioneret for en 5-års hændelse.

Afløb: 1,0 l/s pr. red. ha. svarende til 1,7409 ha x 0,9 = 1,56681 red. ha. = 1,5 l/s

Bassinet er dimensioneret ud fra en sikkerhedsfaktor på 1,2.

Begrundelse: Kun risiko for let oprettelige skader på bygninger og overløb på egen grund.

Hydrologisk reduktionsfaktor: 0,9

Permanent vådvolumen:
• Nødvendigt til rensning: 313 m³ (200 m³ pr. red. ha.)
• Projekteret: 318 m³

Opstuvningsvolumen:
• Nødvendigt: 879 m³.
• Projekteret: 885 m³.

Udløb
Der er nadoverløb til terræn på egen grund mod nordvest via kronekanten i kote 97,95, som er den naturlige strømningsretning i dag.

Ekstreme regnhændelser (regnhændelser > T5)
I bassinet er der fra max opstuvningshøjde til kronekant 100 mm. Dette giver et ekstra volumen til ekstremregn, samt sikrer at overløb først sker gennem reguleringsbygværket, frem for på terræn, når hændelsen overstiger T5.

Udløbsledningen kan maksimalt føre 1,5 l/s, og når kapaciteten på udløbsledningen er opbrugt, vil overløb ske via en sænkning i kronekanten mod nordvest, hvilket også er den naturlige strømningsretning i dag. Nadoverløbet i kronekanten udføres som en sænkning på 50 mm i kronekanten, og denne erosions sikres ved at kronekanten beplantes med græs.

Terrænregulering
Bassinet er placeret, så det passer så vidt muligt naturligt ind i terrænet mellem bygningerne, hvorved der opnås mindst mulig terrænregulering. Mod nord og vest foretages der terrænregulering op mod 0,5-1,5 m, hvor der mod øst foretages en mindre terrænregulering på op mod 0,5 m.

Økonomi og Tidspen
Etableringsomkostninger afholdes af Grundejer.

Hele anlægsprojektet forventes opstartet hurtigst muligt.

Bilag / Henvendelse
• Ansøgningskema til udlødningsstilladelse - Østermarksvej 11, 8660 Skaderborg
• Beregning af overfladevand og blag - Østermarksvej 11, 8660 Skaderborg
• K01_T99_H4_EX_N03 - Regnvandsbassin, Plan og principnits, 2023-08-23

11.10.23	TOGRE
28.09.23	TOGRE

3141 K01_T99_H4_EX_N03
Regnvandsbassin

Byggeplads: Østermarksvej 11, 8660 Skaderborg
Matrikel nr.: 2b Bødstrup By, Dover
Tlf / Mobil:

Papir: A0 Dato: 30.06.2023
Konstruktør: TOGRE Mål: As indicated
GPS Pos.:

Hovedprojekt
Projektleder: Tue Risom
Mail: turis@graakjaer.dk
Mobil: 2222 3886

GRÅKJÆR
Fælledvej 15, DK-1700 Hvidovre
www.graakjaer.dk - Tlf: +45 90 13 5555

AGRU FPP membraner

Hvor der stilles krav til en tæt membran

FPP geomembranens fleksibilitet og kemiske resistens gør det muligt, at anvende denne membran til stort set alle formål, hvor der stilles krav til en tæt membran. I særligt aggressive miljøer bør membranens kemiske resistens vurderes individuelt.

FPP geomembran har en ekstra høj modstandsdygtighed overfor UV-stråling og er derfor særligt velegnet til opgaver, hvor membranen vil være disponeret for direkte sollys.

AGRU FPP er en geomembran af fleksibel Polypropylen (FPP), som med sin fleksibilitet gør installationen og tilpasningen enkel.

Geomembranen kan svejses i tykkelser fra 1,0 mm og er godkendt til brug i forbindelse med drikkevand.

Tekniske data

Materialeegenskaber	Testmetode	Enhed	AGRU FPP membran
Materiale			Polypropylen
Tykkelse	EN 1849-2	mm	1,0/1,5/2,0
Rulledimension		m	5 x 100
Overflade			glat/glat
Densitet	ISO 1183-87	g/cm ³	0,88
Dimensionsstabilitet	EN 1107-2	%	+/- 2
Mekaniske egenskaber			
Maks. brudforlængelse	EN ISO 527	%	>450
Punkteringsmodstand	EN 12236	N	850/1000/1000
Rivestyrke	DS/ISO 6383/1		>40
Termiske egenskaber			
Smelteindex	ISO 1133	g/10 min.	0,4 - 0,9
Skørhedstemperatur	EN 495-5		-40 °C
Holdbarhed			
Rodfasthed	OENORM S2073		Godkendt

Oplysningerne i tabellen er vejledende og stammer fra resultaterne af den interne driftskontrol, oplysninger fra råvareproducenterne samt prøvninger i forbindelse med godkendelsesprocesser og ekstern kontrol. Der kan forekomme mindre afvigelser fra ovenstående resultater ved længderetning og tværretning samt ved forskellige råmaterialer. I hvert enkelt tilfælde skal de projektspecifikke kravværdier (tender documents) afstemmes med AGRU. Uafhængigt af de angivne prøvestandarder sker der gennemførelse af interne kontroller og angivelse på værksattesterne med udgangspunkt i den pågældende prøvemethode i henhold til OENORM/DIN eller EN ISO.

Alle oplysninger er angivet på baggrund af de aktuelle tekniske standarder, og der tages forbehold for ændringer foretaget uden forudgående meddelelse herom.

*) I henhold til OENORM S2073 kan polyolefin KDB også klassificeres som modstandsdygtigt uden prøvning.